

ZENDINGSWERK IN TOBALAND

DOOR M. A. M. RENES-BOLDINGH

„Inang, nu weet ik, dat Jezus de Heiland ook tot mij gekomen is.” — De eerste Bijbelcursus in Batakland. — Mannen mogen in de vrouwencursussen niet worden toegelaten. — Een Bijbelschool voor weduwen. — Goud, dat zonen krijgt...

ZUSTER Elfriede Harder, die onder de vrouwen van Tobaland haar zendingswerk doet, zat in den kring in onze houten bungalow te Tarotoeng.

„Ik ben eigenlijk hoofd van school voor Bataksche meisjes in Lagoebotie,” zegt Zuster Elfriede. „Maar het lot van de Bataksche vrouw en moeder heeft mij nooit geheel losgelaten. Ik zag haar werken en zwegen: ik hoorde spreken van haar moeiten en nood; ik wist van de groote kindersterfte en voelde aan mijn eigen hart het donkere lijden, dat de Bataksche vrouw nu al zooveel jaren te dragen heeft. En toch wist ik geen weg om werkelijk tot haar te gaan. Wanneer ik met ze sprak over Gods liefde en genade en over den weg naar het eeuwige leven, dan luisterden ze wel naar mij, maar aan het eind was altijd hun antwoord: Ja, inang, maar dat is natuurlijk alleen voor jullie, Europeanen, voor ons is alleen maar het leven, dat we nu hebben en dat ons de vaders hebben nagelaten.

Toen heb ik voor den Heere gestaan en heb gebeden, telkens weer opnieuw, dat Hij me middelen aan de hand zou doen om de Bataksche vrouw te helpen. 't Duurde lang, maar ik bleef bidden: ik wist ook, dat anderen met mij baden voor hetzelfde doel. En zie, eens op een morgen, toen ik een groot deel van den nacht wakker had gelegen in gebed, kwam onverwachts de verhooring. Ik stond voor mijn schooldeur om een paar meisjes op te wachten, die altijd te laat kwamen, toen er een vrouw naar me toe kwam: een eenvoudig vrouwtje van de passar, met een wonderlijken glans van geluk op haar gezicht. „Inang,” zei ze tegen me, „nu weet ik, dat Jezus de Heiland ook tot mij gekomen is. Wat moet ik nu voor Hem doen?”

Een oogenblik was ik heelemaal in de war en dien heelen schoolmorgen ben ik in de war gebleven. Ik heb tegen de vrouw gezegd: „ga naar je volksgenooten in de dorpen en vertel daar aan de vrouwen van je nieuwe geluk. Naar mij willen ze niet luisteren, omdat ik geen Batakvrouw ben. Ga jij hun nu zeggen: zie, ik ben een gewone Batakvrouw net als jullie en toch heeft de Heer mij gelukkig gemaakt.”

't Vrouwtje heeft dat gedaan en er heeft een wonderbare zegen op haar getuigenis gerust. Spoedig vonden nog drie andere vrouwen in Lagoebotie vrijmoedigheid tot getuigen. Ze trokken er op uit, nadat ze met de zuster samen gebeden hadden, en een paar maanden later is er voor de eerste maal in Batakland een Bijbelcursus voor vrouwen gehouden, welke een week duurde en door zeven en twintig vrouwen werd

bezocht. Al die vrouwen zijn na afloop van den cursus als getuigen van Jezus haar gewone leven weer ingegaan en ook hun woord is niet ledig weergekeerd. De een heeft de ander geroepen en opgewekt: er kwamen smeekestemmen om ook in vergelegene streken een bijbelcursus te houden en zoo sterk is in de laatste jaren deze beweging gegroeid onder de Batak-vrouwen, dat de laatste Bijbelcursussen bezocht werden door 400 en 700 personen.

De vrouwen zitten op hun matjes in de dorpskerk, van de plaats waar we samen komen,” vertelt zuster Elfriede. „Onbeweeglijk en stil, in persoonlijk gebed verzonken. Ik voel een huivering van onmacht en 'zwakte, wanneer ik tusschen hun rijen doorga, en als ik eindelijk voor hen sta, kan ik niet anders dan heel zacht zeggen: tabie ma di hamoel (gegroet zij allen). Waarop door de heele kerk de weergroet volgt: „tabie ma di hamoel!” Dan noemt een van de vrouwen een lied, dat haar bezig gehouden heeft. Er wordt gezongen en gebeden, er wordt gesproken en getuigd, en wij voelen het allen: de Heer zelf is in ons midden en zegent ons; de verhooring van veler gebeden is gekomen.

Na de samenkomst gaan de vrouwen buiten op een houtvuurtje haar rijst koken; de maaltijden zijn weer in de kerk, waar ze met zes of acht om een eetmatje gehurkt, met de vingers de rijst tot balletjes kneden en die handig naar binnen wippen. Na het eten staat iemand op om te danken, de kerk wordt geveegd en er is een vrije tijd, die echter al spoedig door een nieuwe samenkomst wordt gevuld.

Een eigenaardige moeilijkheid hadden we met de mannen, die, toen ze van onze gezegende samenkomsten hoorden, ook er aan wilden deelnemen. Ik kon ze niet toelaten, omdat de adat van de Bataks dat niet verdraagt en de vrouwen er door in opspraak zouden kunnen komen; toen zijn verscheidene mannen buiten onder de open vensters blijven staan en hebben zoo toch al het gesprokene gehoord.

Zoo'n week vliegt voorbij en aan 't einde moeten we altijd weer zeggen: 't was geen eenvoudige bijbelcursus; 't was een ware opwekking, die hier is geschied. Wonderlijk is ook de praktische uitwerking van zoo'n opwekking. Oude veeten, perkaras, waaraan Batakland zoo rijk is, worden bijgelegd. Oude verzwegen schulden worden voor elkander beleden, en oude zonden, kleine diefstallen of bedriegerijen worden zoo veel mogelijk hersteld.

Uit dezen gang van het Zendingswerk onder de vrouwen van Batakland is toen zuster Elfriede's ideaal gegroeid: een permanente Bijbelschool tot de opleiding van inlandsche vrouwelijke gemeentehulp. In alle stilte is er weer door weinig ingewijden voor dat ideaal gebeden en zooveel op materieel gebied vooruitgezorgd, als God dat aan Zijn kinderen toestaat. In de eerste plaats: wie zouden de bijbelschool moeten bezoeken? Niet de ongetrouwde meisjes. Die vrouwen na verloop van weinig jaren en moeten dan toch het gemeentewerk verlaten. Ook niet de getrouwde vrouwen, de moeders der groote gezinnen. Bijge-

volg bleven er niet anders over dan de weduwen, die niet hertrouwen. Maar juist deze waren voor de oude, bittere volkszede de uitgestootenen en versachten. Hoe dubbel heerlijk zou het dus zijn, wanneer Gods geest en de oude hinderpalen en haar eigen wankelmoedigheid konden overwinnen, en juist deze verworpenen maakte tot werktuigen in zijn dienst.

Een tweede zorg vormde begrijpelijkerwijs het geld. Vooral in dezen tijd van inkrimping der werkzaamheden op ieder gebied. Heel merkwaardig is het, hoe God arm en rijk heeft bewogen om van het busine af te staan voor zuster Elfriede's doel. Er is geld uit Amerika gekomen van een totaal onbekend adres: een Engelsche toerist, die de Bataklanden bezocht, heeft geld gegeven. Uit Duitschland en uit Indië, uit Holland en Amerika, overal waar God nog gehoorzame kinderen heeft, is geld vandaan gekomen. En ook de Bataksche Christenvrouw zelve heeft meegeholpen en helpt steeds nog mee. Een vrouw wijdde haar kip den Heere, en verkocht al de eieren, welke die kip geliefde te leggen, voor het goede doel. Een andere vrouw miste zwijntjes, die ze verkoopen gingen, wanneer ergens een feestmaaltijd zou worden aangezicht, en nog een andere bestemde een bepaald hok van haar tuin voor den dienst des Heeren. Er waren er ook, die hun goud kwamen brengen als offerande. Nu moet men weten, hoe dierbaar de Batakvrouw haar gouden sieraden zijn, om de grootte van zoo'n offer te kunnen waardeeren. Sommige vrouwen, vooral oudere, dragen in haar ooren een krans van gouden munstukken; haar bruidsschat, de tegenhanger van hetgeen haar man indertijd voor haar heeft moeten betalen. Het verliezen van die munstukken maakt haar onmiddellijk veel minder aanzienlijk in de oogen der groote menigte. Ook zijn armbanden, kabajaspelden en vingerringen voorwerpen, die de zoo vaak zeer onaanzienlijke vroeg-oude Batakvrouw een zekere waardigheid verlenen. Maar ook die voorwerpen kwamen ze bij zuster Elfriede brengen, als offer aan God. En dat alles, zonder dat ze om deze speciale, zware offers had gevraagd.

Een vrouw was er, die vele sieraden bezat en ook zeer veel van haar goud hield. De liefde tot God en de liefde tot haar goud streken binnen in haar en ten slotte gelukte het haar een compromis te sluiten. Een broche offerde ze den Heere en ging die bij de zuster brengen. Die vermoedde van het compromis niets, was vanzelfsprekend blijde met de gave en praatte nog een oogenblik met de vrouw. Ze maakte plannen om het speldeje zoo spoedig mogelijk te verkoopen, maar toen het gesprek ten einde was, stelde de vrouw haar voor, dat verkoopen nog even uit te stellen. In de Bataksche beeldspraak: doe het nog niet, inang; misschien krijgt het vannacht nog zonen... Inderdaad vermeerdeerde het goud, want den volgende morgen kwam de vrouw alles er bij brengen, wat ze tevoren had achtergehouden. In den nacht had God met haar gesproken en haar het scheiden licht gemaakt. Haar man vond het goed, wat ze ging doen; haar kinderen juichten het toe en nu kwam ze al haar lang bewaarde schatten brengen, voor de Bijbelschool.

„In dien tijd was het hout goedkoop,” vertelt de zachte stem verder. „En ik meende, dat ik al vast wel wat planken kon koop voor het nieuwe gebouw, dat we noodig zouden hebben. Ik had het geld immers nu. Maar toen het er op aan kwam, voelde ik me zoo weinig verzekerd, dat het werkelijk naar Gods wil was, dat ik niet koop durfde. Toen heb ik tegen den Heere gezegd: Heere, indien het Uw wil is, dat ik doorzet, laat er dan een houtkoopman hier op ons erf komen, die me zijn hout te koop aanbiedt.

Ik dacht: een houtkoopman komt er niet op ons erf, waar uitsluitend vrouwen wonen. (De Bataksche adat is niet alleen onverbiddelijk streng, waar het den omgang der sexen betreft, maar begeeft zich ook in futiliteiten, waar onze Westersche geest geen begrip van heeft). En niettemin kwam er een Bataksche koopman op het vrouwenerf en bood de njonja zijn planken te koop aan. Hij heeft voor 25 gulden verkocht en die stapel planken is de grondslag geworden voor de Bijbelschool, die, zoo God wil, in het midden van dit jaar zal geopend worden.”

Toestemming van het Barmensche zendingbestuur is intusschen ook ingekomen, mits het alles buiten bezwaar van de algemeene kas blijft. Daarmee is dus uitgesproken, dat zuster Elfriede met haar dapper werk uitsluitend op haar geloof is aangewezen. Maar daarin is ze nog nooit beschaamd geworden en ze weet, dat God nu ook Zijn werk zal laten gelukken.

Zoo heeft onze zuster ons verteld van haar werk en haar zorgen en strijd; de avond is omgevlogen en onze gedachten waren zoozeer vastgehouden door alles wat we te verwerken hadden gekregen, dat aan een kleine aardbeving, die juist bij het einde onze woning gedurende een paar seconden deed trillen, niet de minste aandacht werd geschonken. En ook dat werd een beeld van den tijd, waarin we leven. Want wat hindert het ten slotte, wanneer deze heele maatschappij schijnt te wankelen op haar grondvesten, wanneer Gods werk zoo heerlijk voortgang heeft? Tarotoeng (Sumatra, N.O.I.).

Van het dak van een Amerikaanschen wolvenkrabber gezien doet een autoparkeerterrein aan een speelgoedwinkelen denken!